23.12.2020

ANKARA TİCARET BORSASI Basın Bürosu

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

23 Aralık 2020 Çarşamba

1

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

23 Aralık 2020 Çarşamba

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Yeni Koronavirüs (Covid-19) Nedeniyle Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Yapılan Kısa Çalışma Başvuru Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3316)

— Yeni Koronavirüs (Covid-19) Nedeniyle Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3317)

— Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3318)

— 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü Maddesinde Yer Alan Tevkifat Nispetlerine İlişkin 12/1/2009 Tarihli ve 2009/14592 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Karar ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci Maddesinde Yer Alan Vergi Kesinti Oranlarına İlişkin 12/1/2009 Tarihli ve 2009/14594 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3319)

— 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 21 inci Maddesinde Yer Alan Eğlence Vergisi Nispetleri ile İlgili 9/12/1997 Tarihli ve 97/10349 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3320)

— 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci Maddesinde Yer Alan Tevkifat Oranları Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3321)

— İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 3322)

— Esnaf ve Sanatkârlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Destekler Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3323)

— Ticari İthalat Maksadı Dışında Yurt Dışından Getirilecek Televizyon, Radyo, Video ve Birleşik Cihazlar ile Görsel ve/veya İşitsel Yayınları Alabilen Diğer Cihazlardan 2021 Yılında Alınacak Maktu Ücretlerin, 23/12/2019 Tarihli ve 1841 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararında Yer Aldığı Şekilde Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3324)

YÖNETMELİKLER

— Diyanet İşleri Başkanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Benzin ve Naftanın Depolanması ve Dağıtılmasından Kaynaklanan Uçucu Organik Bileşik Emisyonlarının Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Besleme Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 401)

— Yapı İşleri İnşaat, Makine ve Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamelerine Dair Tebliğ (Tebliğ No: YFK-2007/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— Elektrik Giriş Gücü 125 W ile 500 kW Arasında Olan Motorlarla Tahrik Edilen Fanlarla İlgili Çevreye Duyarlı Tasarım Gereklerine Dair Tebliğ (SVGM: 2019/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (SGM: 2020/12)

— Su Ürünleri Üretim Yerlerinin Kiraya Verilmesine Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2003/46)'in Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (No: 2020/44)

- 2020 Yılı Ekim ve Kasım Aylarına Ait Dahilde İşleme İzin Belgelerinin (D1) Listesi
- 2020 Yılı Ekim ve Kasım Aylarına Ait Yurt İçi Satış ve Teslim Belgelerinin (D3) Listesi
- Firma Talebine İstinaden İptal Edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri Listesi
- Re'sen İptal Edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri Listesi

— Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-52.1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-52.1.d)

KURUL KARARLARI

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 17/12/2020 Tarihli ve 9849 ve 9850 Sayılı Kararları

Pirinç ithalatında gümrük vergileri indirildi

Farklı pirinç türlerine yönelik ithalatta gümrük vergilerinde değişen oranlarda indirime gidildi. Söz konusu gümrük vergisi indirimleri 30 Nisan 2021 tarihine kadar geçerli olacak

Pirinç ithalatı gümrük vergilerinde 30 Nisan 2021 tarihine kadar geçerli olacak şekilde farklı oranlarda indirime gidildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre halihazırda gümrük vergisi yüzde 7,5 ile yüzde 34 arasında uygulanan bazı pirinç türlerinde gümrük vergisi 30 Nisan 2021 tarihine kadar bu tarih de dahil olmak üzere yüzde 5 olarak uygulanacak.

Halihazırda gümrük vergisi yüzde 36 olan bazı pirinç türlerinde gümrük vergisi 30 Nisan 2021 tarihine kadar bu tarih de dahil olmak üzere yüzde 10 olarak uygulanacak.

Halihazırda gümrük vergisi yüzde 45 olan bazı pirinç türlerinde gümrük vergisi 30 Nisan 2021 tarihine kadar bu tarih de dahil olmak üzere yüzde 15 olarak uygulanacak.

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi, Ekim'de yükseldi

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) yıllık yüzde 12,64 artarken, aylık yüzde 2,74 yükseldi

(TÜİK), Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (Tarım-GFE) Ekim ayı verilerini yayınladı.

Ekim'de, bir önceki aya göre yüzde 2,74 yükselen ve yıllık bazda yüzde 12,64 artan Endeks, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 10,82 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 8,62 artış gösterdi.

Ana gruplar itibariyle bir önceki aya göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 2,41, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 2,79 artış gösterdi.

Bir önceki yılın aynı ayına göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 12,18, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 15,46 artış gösterdi.

2020 Ekim ayında artışın yüksek olduğu alt gruplar sırasıyla yüzde 4,04 ile makine bakım masrafları, yüzde 3,71 ile tohum ve dikim materyali ve yüzde 3,68 ile gübre ve toprak geliştiriciler oldu. Aylık bazda en az artış yüzde 0,78 ile tarımsal ilaçlar alt grubunda oldu. Alt gruplar itibariyle, bir önceki aya göre en az artış gösteren diğer alt gruplar ise yüzde 1,46 ile diğer mal ve hizmetler ve yüzde 1,62 ile veteriner harcamaları oldu.

Alt gruplar itibariyle, bir önceki yılın aynı ayına göre en fazla artış sırasıyla yüzde 30,58 ile makine bakım masrafları, yüzde 20,18 ile hayvan yemi alt gruplarında gerçekleşti. Yıllık en fazla azalış yüzde 3,61 ile veteriner harcamaları alt grubunda oldu. Bir önceki yılın aynı ayına göre azalış gösteren diğer alt gruplar ise yüzde 1,16 ile enerji ve yağlar ve yüzde 0,12 ile tohum ve dikim materyali oldu.

Süt, peynir, tereyağına acımasız zam

Çiğ süt fiyatına gelen 50 kuruluşluk zam market fiyatlarına yansımaya başladı. Sütten, peynire, tere yağdan, yoğurda kadar tüm süt ürünlerine büyük zam geldi.

Geçtiğimiz günlerde çiğ sütün referans fiyatı litre başına 2 lira 30 kuruştan 2 lira 80 kuruşa çıkarılmıştı, yeni fiyat, 1 Ocak 2021'den itibaren geçerli olacak ve 4 ay sabit kalacak.

Yeni yıla sayılı günler kala etiketler güncellenmeye başlandı. Bir marketin hazırladığı yeni fiyat etiketleri sosyal medyanın en çok konuştuğu konular arasına girdi. Yeni basılan fiyat etiketlerinde bir markanın sattığı 1 litre sütün fiyatı 7 lira 90 kuruş, 1 kilo tereyağın fiyatı 91 lira 50 kuruş olarak etiketlere yansıdı.

2021'DE SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNE BÜYÜK ZAM GELİYOR

Aynı ürünlerin, geçmiş tarihli ve gelecek zamla birlikte güncellenen fiyatları ise etiketlere şöyle yansıdı.

7 Aralık'ta 11 lira 95 kuruş olan süzme peynir bugün 18 lira 90 kuruş, 1 Aralık'ta 58 lira 90 kuruş olan 1 kilo tere yağ bugün 91 lira 50 kuruş oldu. Yeni fiyatlarla birlikte tere yağ fiyatına 22 günde 32 lira zam gelmiş oldu.

Mutfaktaki enflasyon %30

Birleşik Kamu-İş tarafından yapılan "Halkın Enflasyonu" araştırması halkın yaşadığı ekonomik krizi ortaya koydu.

Döviz ve kurlardaki dalgalanmanın yansıdığı enflasyon rakamları vatandaşın mutfağındaki ürünleri daha da pahalı hale getirdi. Araştırmaya göre gıda harcamalarında son bir yıllık artış yüzde 29,9 olurken, dört kişilik bir ailenin açlık sınırı ise 3 bin 146 lira olarak açıklandı.

Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları Konfederasyonu (Birleşik Kamu-İş) Konfederasyonu Ar-Ge birimi tarafından yapılan ve her ay fiyatların güncellendiği 77 gıda maddesinden oluşan bir sepeti esas alarak yaptığı "halkın enflasyonu" araştırmasının Aralık ayı sonuçları açıklandı. Araştırmaya göre söz konusu sepet için harcanan para son bir yılda yani Aralık 2019'a göre yüzde 29,9 oranında arttı. 12 aylık ortalama fiyatlara göre artış da yine yüzde 29,9 olarak gerçekleşti. Araştırmaya göre Türkiye'nin en yoksul kesiminin aile bütçesinin en az üçte ikisini ayırmak zorunda bulunduğu gıda fiyatları Aralık'ta bir önceki aya göre yüzde 3,2 oranında arttı. Dört kişilik bir ailenin açlık sınırı da 3 bin 146 liraya çıktı.

SEBZE FİYATLARINDA YÜZDE 7,8 ARTIŞ

Aralık ayında, ekmek, un, bulgur, pirinç, makarna fiyatları geçen aya göre, yüzde 5,2 artarken, et-balık harcamalarında balık fiyatlarında yaşanan düşüş ile yüzde 1,1 oranında düşüş yaşandı. Süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatları yüzde 2,6, katı ve sıvı yağ fiyatları ise yüzde 4,4 oranında arttı. Meyvedeki fiyat artışı yüzde 6,2 olurken, sebze fiyatlarında ise geçen aya göre yüzde 7,8 oranında bir artış yaşandı. Böylece mevcut gıda tüketim alışkanlıklarına göre seçilen 77 gıda maddesinden oluşturulan gıda sepetinin toplam tutarında aralıkta, kasım ayına göre yüzde 3,2 oranında yükseliş yaşanmış oldu. Sepete dâhil edilen ürünlerin son 12 aylık ortalama fiyatlarının bir önceki 12 aylık dönemdeki ortalama fiyatlarıyla karşılaştırılmasıyla hesaplanan ortalamaya göre de gıda fiyatlarında yüzde 29,9 oranında artış yaşandı.

Bakan Pekcan'dan 'Birleşik Krallık ile anlaşma' açıklaması

Ticaret Bakanı Pekcan, "AB ile Birleşik Krallık arasındaki süreci takip ediyoruz. En kısa sürede Birleşik Krallık ile imzalayacağımız anlaşmayı paylaşmayı umuyoruz." dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TEPAV ve TOBB ETÜ'nün katkılarıyla düzenlenen TOBB Türkiye 100 Ödül Töreni, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla sanal ortamda gerçekleştirildi.

Bakan Pekcan, ödül töreninin açılışında yaptığı konuşmada, büyüme performansları ile dikkati çeken şirketlerin ödüllendirildiği bu etkinliği, şirketlerin ulusal ve uluslararası kamuoyunda daha da görünür hale gelmelerine katkı sağlaması bakımından oldukça değerli bulduğunu ifade etti.

Türkiye'nin genç ve dinamik bir ülke olduğunu dile getiren Pekcan, hızlı büyüme, kalkınma ve dünyanın en üst gelir grubundaki ülkeler arasına girme hedefleri çerçevesinde daha fazla katma değer üretmek, daha fazla ihracat yapmak bilinciyle çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

Pekcan, son yıllarda ticaret savaşları ve yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının dünya ekonomileri üzerindeki etkisine dikkati çekerek, salgının küresel ekonomide hem arz hem de talep yönlü bir şok yarattığını belirtti. Pekcan, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra görülen en ciddi küresel ekonomik daralmanın yaşandığını ve bunun etkisinin devam ettiğini vurguladı.

Bugün itibarıyla ABD'deki yönetim değişikliğinin, ABD'nin küresel ticarete ilişkin politika tercihlerinde bir değişikliği beraberinde getirebileceğini kaydeden Pekcan, "Özellikle yeni bir transatlantik iş birliği yaklaşımı görebiliriz." dedi.

Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki anlaşma görüşmeleri

Bakan Pekcan, Brexit'e bağlı olarak, Birleşik Krallık ile AB ve Türkiye arasında yeni ticaret rejiminin belirginleştirilmesine yönelik çalışmaların sürdüğünü dile getirerek şöyle konuştu:

"Şu anda Türkiye olarak, İngiltere-AB görüşmelerini yakınen takip ettiğimizi, İngiltere ile kendi anlaşmamızı imzalamak üzere mekik diplomasisinde bulunduğumuzu ve yoğun bir gayret gösterdiğimizi söylemek isterim. Bu anlaşmayla ilgili her an sonuç almayı ve en önemli ticaret ortaklarımızdan İngiltere ile aramızdaki ticaret rejimini netliğe kavuşturmayı umuyoruz. Türkiye ve Birleşik Krallık olarak çalışmalarımızı tamamlamakla birlikte, AB ile İngiltere anlaşmaya vardıkları anda kendi anlaşmamızı imzalayabilecek durumdayız. Ancak AB ile Birleşik Krallık arasındaki sürecin tamamlanmasını yakinen anbean takip ediyoruz. En kısa sürede Birleşik Krallık ile imzalayacağımız anlaşmayı kamuoyu ile paylaşmayı umuyoruz."

Pekcan, süreci merak eden iş insanlarına yönelik de "Birleşik Krallık makamları ve AB ile yakın temastayız ve iş insanlarımıza mağduriyet yaratacak bir durum olmaması için çalışmalarımızı üstün bir gayret ve hassasiyetle sürdürüyoruz." ifadelerini kullandı.

"Türkiye küresel ekonominin kilit aktörlerinden birisi olmaya devam edecek"

Bölgeselleşme anlamında geçen günlerde önemli bir diğer gelişmeye tanık olduklarını söyleyen Pekcan, "Çin, Japonya, Güney Kore ve ASEAN ülkelerini içine alan Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalandı. Önümüzdeki yıllarda yürürlüğe girmesi öngörülen Anlaşma dünyanın en kapsamlı ticaret anlaşmasını teşkil ediyor. Türkiye olarak bu oluşumun etkilerini yakından takip ediyor ve gerekli inisiyatifleri alıyor olacağız." diye konuştu.

Pekcan, Kovid-19 salgınının da önümüzdeki süreçte küresel ticaret yapısına bazı etkilerinin olacağını dile getirerek, "Salgınla birlikte ve salgın sonrasında uluslararası firma ve üreticilerin, kendilerine ve tüketicilere daha yakın coğrafyalardaki tedarik ağlarına ağırlık vereceği yönünde değerlendirmeler yapılıyor. Örneğin pek çok AB firmasına sorulduğunda, yakın gelecekteki en önemli tedarik ortakları arasında Türkiye'yi gösteriyorlar. Kuşkusuz bunda, Türkiye'nin AB'ye coğrafi yakınlığı ile birlikte, üretim ve ihracat altyapımızdaki dinamizm, kalite standartlarımız ve zengin beşeri kaynaklarımız önemli rol oynuyor." ifadelerini kullandı. Türkiye'nin her durumda, küresel ekonominin kilit aktörlerinden birisi olmaya devam edeceğini dile getiren Pekcan, şunları kaydetti:

"Bugün AB iş çevrelerine sorduğunuzda, Türkiye ile Gümrük Birliği güncellemesine ihtiyaç olduğunu belirtiyorlar, çünkü bunun kendileri için de ne kadar geniş bir açılım sağlayacağını, yeni iş imkanlarını doğuracağını biliyorlar. Kovid-19 salgını aslında bize, uluslararası iş birliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösterdi. Bu çerçevede, umuyoruz ülkeler birbirlerine suni engeller çıkarmadan, adil rekabet şartlarında ticaret ve yatırım ilişkilerine devam ederler. Bizler uluslararası rekabet anlamında firmalarımıza ve rekabet gücümüze güveniyoruz. Sizlerin yenilikçi yaklaşımlarınıza, işletmelerinizde inovasyon yapma gayretlerinize ve üretim azminize güveniyoruz. Sizlerin bu azim ve çabasının ülkemizin kaynakları ile birleşmesiyle hedeflerimize en kısa sürede ulaşacağız."

Kira yardımı ve hibenin detayları belli oldu

Esnaf ve sanatkarları ilgilendiren kira yardımı ve hibelere ilişkin detaylar belli oldu. Ticaret Bakanlığı'nın belirlediği sektörlerde faaliyet gösterenler de desteklerden yararlanacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçtiğimiz günlerde açıkladığı esnaf ve sanatkarlara ilişkin <u>hibe</u>, kira yardımına dair desteklerden kimlerin faydalanacağı belli oldu.

Resmi Gazete'de yer alan karara göre, <u>Ticaret Bakanlığı</u>'nın belirlediği sektörlerde faaliyet gösterenler hibe ve <u>kira yardımı</u> alabilecek.

Esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olan vergiden muaf esnaf ve sanatkarlar, faal olan ve ticari kazançları basit usulde tespit edilenler, Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirlerden etkilenen ve Ticaret Bakanlığı tarafından tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkarlar hibe ve kira yardımından yararlanacak.

Kira yardımları büyükşehirlerde 750 lira, diğer illerde ise aylık 500 lira olacak ve 3 ay boyunca ödenecek.

İşyeri kira bedeli kira desteğinin altında olması durumunda işyeri kira bedeli kadar kira desteği verilecek.

Hibe desteği ise Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenecek.

Fitch'ten Türk bankaları için kritik uyarı: Varlık kalitesi 2021'de zayıflayacak

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'deki bankaların varlık kalitesinin koronavirüs salgını nedeniyle 2021'de zayıflayabileceği uyarısında bulundu.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch'ten Türkiye ile ilgili dikkat çeken bir uyarı geldi. Koronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında mali canlandırma paketleri ile ekonomi desteklenmiş ve birçok borç ödemesi ertelenmişti.

Reuters'ta yer alan habere göre, borçların vadelerinin gelmesi ve yüksek TL faizleri nedeniyle borç ödeme kapasiteleri baskı altında kalabilir.

Haberde, pandeminin gidişatındaki belirsizliklerin ve TL'deki değer kaybının artma potansiyeline ilişkin hassasiyetin Türk bankalarının varlık kalitesi için ilave risk oluşturduğu belirtildi.

1 <u>-</u>

"2021 KOŞULLARI ZORLU OLMAYA DEVAM EDECEK"

Geçtiğimiz haftalarda açıklama yapan uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's ise gelişen piyasa bankaları için 2021 faaliyet koşullarının zorlu olmaya devam edeceğini belirtmişti.

Aynı dönem için "Türk bankalarının kredi değerliliği zayıf ve baskı altında olmaya devam edecek" yorumunda bulunmuştu.

"KRİZ HÜKÜMETİN ELİNİ KOLUNU BAĞLADI"

Türkiye'de hafta sonları sokağa çıkma yasağı uygulanmaya devam ederken Reuters daha önce yaptığı analizde, ülkede tam kapanmamaya geçilememesinin nedenini ekonomik krizin hükümetin elini kolunu bağlaması olarak göstermişti.

Hükümetin salgının ikinci dalgasını kontrol altına alma çabalarına rağmen halen yüksek olduğu belirtilen analizde, şu ifadelere yer verilmişti:

Türkiye bu hafta koronavirüsünün de etkisiyle gerileyen ekonomisinin kendine geldiğini açıklamayı planlıyordu fakat Erdoğan'ın siyasi destek almasını sağlayan bu ekonomik iyileşme yeni bir salgınla risk altında.

KDV'de indirim uygulaması 31 Mayıs'a kadar uzatıldı

Çok sayıda sektörü etkileyen KDV indirimleri 31 Mayıs 2021'e kadar uzatıldı.

COVID-19 etkilenen ekonomik faaliyetlere destek sağlanması amacıyla çok sayıda hizmet kolunda katma değer vergisi (KDV) oranlarında yıl sonuna kadar geçerli olan indirim oranları 31 Mayıs 2021 tarihine kadar uzatıldı.

Konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kararla, COVID-19'dan etkilenen ekonomik faaliyetlerin hızla normalleşmeye dönmesine katkı sağlanması amacıyla bazı hizmetlerde geçici olarak yıl sonuna kadar vergi indirimleri uygulanacak.

Buna göre, belirlenen sektör ve iş kollarında tanımlı mal ve hizmetlerin sunulmasında uygulanan KDV oranları, 31 Mayıs 2021 tarihine kadar yüzde 8'e olarak uygulanmaya devam edecek. Oranlar temmuz ayında yüzde 18'den yüzde 8'e çekilmişti.

Bu sektör ve iş kolları, iş yeri kiralama hizmeti, kongre, konferans, seminer, konser, fuar ve lunapark giriş ücretleri, düğün, nikah, balo ve kokteyl salonlarında verilen

23.12.2020

organizasyon hizmetleri, berberlik ve kuaförlük hizmetleri ile güzellik salonunda verilen hizmetler, terzilik, giyim eşyası ve ev tekstil ürünlerinin onarım ve tamiratı, ayakkabı ve deri eşyaların onarımı ile ayakkabı boyama hizmetleri, kuru temizleme, çamaşırhane, giyim eşyası ve diğer tekstil ürünlerini ütüleme hizmetleri ile halı ve kilim yıkama hizmetleri olarak belirlendi.

Söz konusu vergi indiriminden, malzemeleri hariç aşağıdaki faaliyetler de yararlanacak:

"Bisiklet, motosiklet ve motorlu bisikletlerin bakım ve onarımı, evde kullanılan elektrikli cihazların (buzdolabı, fırın, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın, klima gibi) bakım ve onarımı, tüketici elektroniği ürünlerinin (TV, radyo, CD/DVD oynatıcıları, ev tipi video kameralar gibi) bakım ve onarımı, evde kullanılan ısıtma ürünlerinin (termosifon, şofben, banyo kazanı, kombi gibi) (merkezi ısıtma kazanları hariç) bakım ve onarımı, ev ve bahçe gereçlerinin bakım ve onarımı, mobilyaların ve ev döşemelerinin bakım ve onarımı, bilgisayarların, iletişim araç ve gereçlerinin, saatlerin bakım ve onarımı, müzik aletlerinin bakım ve onarımı, çilingirlik ve anahtar çoğaltma hizmetleri ile hamallık hizmetleri, motorlu kara taşıtlarının yağlanması, yıkanması, cilalanması hizmetleri ile bunlara ait koltuk ve döşemelerin bakım ve onarımı, hane sakinlerine verilen konut bakım, onarım, boya ve temizlik hizmetleri."

Kısa çalışma süresi uzatıldı

Pandemi nedeniyle başlayan kısa çalışma ödeneği uygulaması için belirlenen sürede sona yaklaşırken, Resmi Gazete'de yayımlanan kararla kısa çalışma ödeneği uygulamasının 28 Şubat 2021 tarihine kadar uzatılmasına karar verildi.

Pandemi nedeniyle başlayan kısa çalışma ödeneği uygulaması için belirlenen sürede sona yaklaşırken, Resmi Gazete'de yayımlanan kararla kısa çalışma ödeneği uygulamasının uzatılmasına karar verildi.

COVID-19 nedeniyle dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamındaki zorlayıcı sebep gerekçesiyle kısa çalışma uygulanan işyerleri için kısa çalışma ödeneğinin süresinin uzatılmasına dair Cumhurbaşkanı kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kısa çalışma ödeneği kararında şu ifadelere yer verildi:

"Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan karara göre, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 23. maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde, COVID-19 nedeniyle dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamında zorlayıcı sebep gerekçesiyle 31 Aralık 2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) kısa çalışma başvurusunda bulunan işyerleri için kısa çalışma ödeneğinin süresi, anılan Kanunun ek 2. maddesi kapsamındaki uzatma süresiyle sınırlı kalmaksızın 29 Haziran 2020 tarihli ve 2706 sayılı Cumhurbaşkanı kararında belirtilen esaslar çerçevesinde, 26 Ekim 2020 tarihli ve 3134 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile uzatılan iki aylık süreden sonra başlamak üzere 28 Şubat 2021 tarihine kadar uzatıldı."

Kısa çalışma ödeneği nedir?

Genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen en az dört hafta süreyle durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere sigortalılara çalışamadıkları dönem için gelir desteği sağlayan bir uygulamadır.

İşçinin Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlanabilmesi İçin;

- İşverenin kısa çalışma talebinin iş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu uygun bulunması,

- Kısa çalışmaya tabi tutulan işçinin kısa çalışmanın başladığı tarihte çalışma sürelerini ve prim ödeme şartlarını sağlamış olması (Covid-19 etkisiyle yapılan kısa çalışma başvurularında, son 60 gün hizmet akdine tabi olmak kaydıyla son 3 yıl içinde 450 gün prim ödemiş olması),

- İş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerinin bulunması gerekmektedir.

Prim ödeme şartını sağlamadığı için kısa çalışma ödeneğine hak kazanamayanların daha önce çeşitli nedenlerle kesilmiş (yeni işe başlama vs.) son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden varsa kalan süre kısa çalışma süresini geçmemek üzere kısa çalışma ödeneği olarak ödenir.

Ekim ve kasımda 1.035 dahilde işleme izin belgesi verildi

Ticaret Bakanlığı, ekim ve kasım aylarında 1.035 adet dahilde işleme izin belgesi verildiğini açıkladı.

Ticaret Bakanlığı, Ekim ve Kasım aylarında 1.035 adet dahilde işleme izin belgesi verdi.

Ticaret Bakanlığı'nın 2020 Yılı Ekim ve Kasım aylarına Ait dahilde işleme izin belgeleri, yurt içi satış ve teslim belgeleri, hariçte işleme izin belgeleri, vergi, resim ve harç istisnası belgeleri, firma talebine istinaden iptal edilen dahilde işleme izin belgeleri, re'sen kapatılan dahilde işleme izin belgeleri ve re'sen iptal edilen dahilde işleme izin belgeleri listeleri Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, dahilde işleme izin belgelerinin yanısıra, 12 adet yurt içi satış ve teslim belgesi düzenlendi.

Aynı ayda 30 adet firmanın talebine istinaden,5 adet firmanın Re'sen dahilde işleme izin belgesi iptal edildi.

Dahilde işleme rejimi nedir?

Dahilde İşleme Rejimi, ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve dışarıdan ithal edilen ara mallara veya girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemi.

İhracat yapmayı düşünen işletmeler, ihraç edilmesi planlanan malların üretiminde kullanılacak ham madde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, ara malı ve ambalaj malzemelerinin başta değişik vergisel yüklerden muaf olmak üzere ve devlete ihracat taahhüdünde bulunmak şartıyla, çeşitli kolaylıklar ve teşviklerden yararlanabiliyor.

TÜİK'in asgari ücret önerisi belli oldu

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 2021'de geçerli olacak asgari ücreti belirleme görüşmeleri kapsamında üçüncü kez toplandı. 3.5 saat süren toplantıda, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2 bin 792 lira 10 kuruş asgari ücret önerdi.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 2021 yılında geçerli olacak asgari ücreti belirleme görüşmeleri kapsamında üçüncü kez toplandı. Covid-19 salgını tedbirleri kapsamında çevrim içi düzenlenen toplantıya Çalışma Genel Müdürü Nurcan Önder, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Genel Sekreteri Akansel Koç ve Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat katıldı.

Yaklaşık 3.5 saat süren toplantıda, TÜİK temsilcisi tarafından sunum yapıldı. Buna göre, TÜİK tarafından ağır işlerde çalışan **bekar işçi için** hesaplanan asgari geçim tutarı geçen yıla göre yüzde 19.78 oranında artışla **2 bin 792 lira 10 kuruş**, orta işlerde çalışan işçi için yüzde 20.17 artışla **2 bin 507 lira 70 kuruş**, hafif işlerde ise yüzde 20.53 artışla **2 bin 339 lira 10 kuruş** olarak önerildi.

Taraflar 2021 yılı asgari ücretinin belirlenmesi için haftaya bir daha toplanacak.

CHP lideri Kılıçdaroğlu: Bu bütçede kaynağın önemli bir kısmı faizlere ödeniyor

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, "Bu bütçede kaynağın önemli bir kısmı faizlere ödeniyor. Dolayısıyla bu bütçeye 'evet' dememiz felsefemize de aykırıdır." dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, 2021 yılı bütçesinin 83 milyon vatandaşa getirdiği hiçbir artı olmadığını ileri sürdü.

2021 yılı bütçesiyle işçiye, emekliye, esnafa, manava, bakkala, sanayiciye, sokak esnafına, memura hiçbir şey verilmediğini savunan Kılıçdaroğlu, "Bu bütçe tamamen tefecilere hizmet eden bir bütçedir. Kaynağın önemli bir kısmı faizlere ödeniyor. Dolayısıyla bu bütçeye 'evet' dememiz felsefemize de aykırıdır." değerlendirmesinde bulundu.

Bütçeye destek vermenin vatandaşın mutfağındaki yangını görmemek anlamına geldiğini ifade eden Kılıçdaroğlu, "Biz vatandaşın mutfağındaki yangını görüyoruz ve ona göre konuşuyoruz. Bütçe görüşmelerinde bütün arkadaşlarım olağanüstü bir performans gösterdiler. Hepinize yürekten teşekkür ederim." diye konuştu.

23.12.2020

Trabzonspor eski başkanlarından Özkan Sümer'in hayatını kaybettiğini anımsatan Kılıçdaroğlu, "Trabzonspor denince Özkan Sümer akla gelir. Onu kaybettik. Trabzonspor camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyorum. Trabzonspor'un onur üyesi olmaktan da ayrıca mutlu olduğumu ifade etmek isterim." dedi.

Gaziantep'te hastanede çıkan yangın

Gaziantep'te bir hastanede meydana gelen yangında bildiği kadarıyla şu ana kadar 11 kişinin hayatını kaybettiğini aktaran Kılıçdaroğlu, vefat edenlere Allah'tan rahmet diledi. Kılıçdaroğlu, bu ve benzeri kazaların bir daha yaşanmamasının en büyük temennileri olduğunu dile getirdi.

COVID-19'a karşı alınan önlemlerle ilgili değerlendirmede bulunan Kılıçdaroğlu, şöyle konuştu:

"COVID-19 deyince bir esnafın cümlesi artık tarihsel bir cümle haline geldi. '40 yıldır bu devlete vergi ödüyorum, bana 40 gün bakamadı' diye. 5 maskeyi dağıtamayan, dağıtmayı yönetemeyen bir siyasal iktidarın Türkiye'yi yönetmesi mümkün değil. Zaten yönetemiyorlar Türkiye'yi."

Kemal Kılıçdaroğlu, dün akşam itibarıyla 18 bin 351 kişinin salgın nedeniyle hayatını kaybettiğine işaret ederek, bu kişilerden 216'sının sağlık çalışanı olduğunu vurguladı.

"Bu çok acı bir tablo." diyen Kılıçdaroğlu, bir insanı kurtarmaya çalışan sağlık personelinin hayatını feda ettiğini söyledi. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, hayatını kaybeden sağlık çalışanlarına da rahmet dileyerek, bütün sağlık personeline çabalarından ötürü yürekten teşekkür etti.

'Torba'da kayyum var

BM'ye uyum kapsamında hazırlanan yasa teklifine, derneklere kayyum atanmasının önünü açan hükümlerin de eklenmesi rahatsızlık yarattı.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarıyla yasaklanan kişi ve kuruluşların faaliyetlerinin engellenmesine ve mal varlıklarının dondurulmasına yönelik mekanizmanın 'güncellenmesini' içeren AK Parti'nin yasa teklifi muhalefet şeriyle TBMM'de komisyondan geçti.

Ancak adı 'Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi' olan pakete dernek ve vakıflara yaptırımı artıran maddeler de eklenmesi tepki çekti.

SİVİL TOPLUM İŞLEVSİZ HALE GELECEK

STK'lar örgütlenme özgürlüğünün kısıtlandığını savundu. Sosyal medyada kampanya başlatan dernek ve vakıflar 'Yeniden düzenleyin' çağrısı yaptı: Sivil toplum alanı işlevsizleştirilecek, yaptırımlar artacak. Basit soruşturmayla kayyum yolu açılıyor.

İfade özgürlüğünü zedeleyecek düzenlemede tarafların görüşleri alınmalı. Yardım toplama faaliyetleri kısıtlanıyor. İçişleri'nin siyasi vasayeti güçlendiriliyor. Teklif bu haliyle yasalaşırsa dernekler, kulüpler tek imzayla kapatılma riskiyle karşı karşıya kalacak.

'TORBA'DA KAYYUM VAR

Meclis Adalet Komisyonu'ndan geçen "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'ne tepki büyüyor. CHP, HDP ve İYİ Parti, şerh koyarak teklifin OHAL KHK'larının boşluğunu dolduracağını, kötü niyetle kullanacağı vurguladı. TSK'lar

ise bir an önce paketin geri çekilmesini isteyerek "Usülden sakat teklif sivil tolumu işlevsizleştirecek. Yasalaşırsa tüm dernek ve vakıflar tek imza ile kapatılabilecek 'hızlı kapatma' prosedürü yaratılacak. Dernek ve vakıflara kuyyumun yolunu açacak" dedi.

Adalet Komisyonu'nda kabul edilen 'Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'ne muhalefet ve sivil toplum kuruluşlarının tepkisi devam ediyor. TBMM Genel Kurulu'nda bu hafta görüşülmesi beklenen teklife CHP, HDP ve İYİ Parti şerh koydu.

Teklif, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun (BMGK) kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının yasaklanmasına yönelik yaptırım kararlarının uygulanması ve gerektiğinde cumhurbaşkanına ilgililerin mal varlıklarını dondurması yetkisi veriyor. 2860 sayılı "Yardım Toplama Kanunu" kapsamında yeni düzenlemeler de getiren kanun teklifine göre, internet ortamında yardım kampanyası düzenlenmesi yeni esaslara bağlanırken, yasaya aykırı yardım toplamanın cezası 200 bin liraya kadar artırılıyor.

Gazete Duvar'da yer alan habere göre aynı zamanda dernek ve vakıf faaliyetlerine yönelik kısıtlamalar getirilirken, İçişleri Bakanlığı'na yöneticilerin görevden alınması ve yerlerine kayyum atanması yetkisi veriliyor.

CHP: GRİ LİSTE TEHLİKESİ SÜRÜYOR

Teklifin, 7 kanunda değişiklik öngördüğü ifade edilen CHP şerhinde, söz konusu yasanın demokratik hukuk devleti ile eşitlik ilkesine, yargı erkinin kullanılmasına, dernek kurma hürriyetine, mülkiyet hakkına ve masumiyet karinesine aykırılık teşkil ettiği belirtildi.

Devlet ya da hükümet başkanı, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri gibi siyasi nüfuzlu kişilerin denetimini içeren maddenin teklifte yer almaması "Türkiye'nin gri listeye girme tehlikesi devam ediyor" şeklinde değerlendirilen CHP şerhinde, kanun teklifine eklenen "derneklerin faaliyetlerinin kısıtlanması, İçişleri Bakanınca yöneticilerinin görevden alınması ve yerlerine kayyım atanması" gibi maddeler de "OHAL KHK'leri ile dernek kapatılmasının ardından iki senelik boşluğu dolduracak kanuni bir düzenlemeler" olarak değerlendirildi ve şu sorunun ortaya çıkacağı belirtildi: "Düzenlemeyle İçişleri Bakanı'na tanınan kapsamı belirsiz yetki, dernek özgürlüğünün keyfî şekilde sınırlanmasına yol açacaktır. Bu düzenlemenin yasalaşması dernekleri, örgütlenme özgürlüğü öznesi olmaktan çıkaracak ve demokratik hukuk devletinde tanımı bulunmayan bir kuruluşa dönüştürecektir.

MAZLUMDER merkezinde düzenlenen basın toplantısında dernek ve vakıf temsilcileri sivil toplum çalışmalarına sınırlamalar getiren kanun teklifinin kabul edilmemesi ve yanlıştan geri dönülmesi çağrısı yaptı.

İYİ PARTİ: TÜRKİYE KANUN DEVLETİ OLUR

Söz konusu yasa teklifinin gerekli olduğu ancak şu aşamada samimiyetsiz bulunduğu ifade edilen İYİ Parti şerhinde ise "Sadece sayısal üstünlüğümüze güvenerek kanun çıkarırsak o zaman hukuk olmaz, kanun olur. Türkiye de bir kanun devleti hâline gelir" denildi.

Kanun teklifinin Meclis'ten geçmesi durumunda İçişleri Bakanlığı'na dernek ve vakıf yönetimlerine kayyım atama yetkisi verileceği belirtilen şerhte "Kanun teklifinin, BM Genel Kurulu'na yönelik göstermelik bir düzenlemeyle muhalif, toplumcu ve insan hakları alanında çalışmalar yürüten kurumları hareketsiz kılacak diye endişe taşıyoruz.

Bugün, Türkiye'de bir ihbar üzerine herkes hakkında terör soruşturması açılabiliyor, savcılar da sanıktan delile gitme cihetiyle davranıyor. Hâlihazırda iktidarın muhalefeti sindirmek için yargıyı aparat olarak kullanması ve kendine muhalif her kesimi terörist olarak suçlaması bu düzenlemenin kötü niyetle kullanılacağına dair endişelerimizi su yüzüne çıkarmaktadır.

"Bu, terörün finansmanıdır, buna el koyalım", "Şu sivil toplum kuruluşunu kapatalım ya da bir kayyum atayalım" dediğimiz zaman hangi kurumun adaletine güveneceğiz? Yani AYM kararını tanımam diyen mahkemelere mi? Taraflı Cumhurbaşkanı'na ya da İçişleri Bakanı'na mı?" soruları yöneltildi.

HDP: SİVİL TOPLUM KALDIRILIYOR

HDP şerhinde ise kanun teklifinin, başta Anayasa olmak üzere, Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası sözleşmeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkeme'nin kararlarına açıkça aykırılık teşkil ettiği ifade edildi ve geri çekilmesi gerektiği kaydedildi.

STK'ların yönetime kayyum atanmasına yetki veren maddeye ilişkin de "Dernek yöneticileri hakkında yaptıkları bir basın açıklaması ya da basın toplantısı nedeniyle soruşturma açılırsa, yönetimin yerine kayyum atanabilecek. Zaten yeterince baskılanmış sivil toplum tamamen ortadan kaldırılmak istenmektedir. Teklif yasalaşırsa derneklerin her yıl denetlenmesine yol açılacak ve bu durum bir taciz aracına dönüşecek" denildi.

GELECEK PARTİSİ: GARNİZON YÖNETİM

Gelecek Partisi, kanun teklifine ilişkin yaptığı yazılı açıklamada "Söz konusu kanun teklifi genelde tüm toplumu, özelde, sivil ve örgütlü toplumu devletleştirmeyi, kamulaştırmayı, ülkeyi garnizon aklıyla yönetmeyi amaçlamaktadır. Bu yolla tüm farklı ve muhalif sesler sindirilip boğulacak, ülke derin bir sessizliğe sokulacaktır.

Buna ilaveten hür bir toplumun en önemli hakkı olan örgütlenme hakkı elinden alınacak. Gelecek Partisi olarak teklifi geri çekmeye ve TBMM'de yer alan tüm partileri ve milletvekillerini millete kayyum atama anlamına gelen söz konusu düzenlemeye engel olamaya davet ediyoruz" ifadelerine yer verildi.

SİVİL TOPLUM TAMAMEN İŞLEVSİZLEŞTİRİLECEK

Teklife tepki gösteren Mazlumder, Özgürder, Hukukçular Derneği, Aksa Eğitim ve Dayanışma Vakfı, Umran Hareketi, Medeniyet Vakfı ve İstikamet Vakfı bir otak açıklama yaptı. Açıklamada şu ifadeler kullanıldı: 2013 yılında kanunlaşan, kurumsal olarak risklerine de vurgu yaparak tepki gösterdiğimiz, Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanun ile temelleri atılan süreç, daha sıkıntılı ve sivil toplumu toptan işlevsizleştirme riski taşıyan bir yöne evrilmektedir.

Irak'ın işgalinde de kullanışlı bir aparat olan Kitle İmha Silahları başlığı altında, kirliliği malum uluslararası organların tavsiyeleri bahane edilerek hazırlanan, Dernekler Kanunu ve Yardım Toplama Kanununda köklü değişiklikler yapan, muhatapları dinlenilmeden, hiçbir toplumsal tartışmadan geçirilmeden, nasıl ve hangi gerekçelere dayandığı belirsiz yasa teklifinin öncelikle usulen sakat olduğunu vurgulama ihtiyacı hissediyoruz. Teklifin 15. Maddesiyle, basit bir soruşturma ile, masumiyet karinesine aykırı olarak, dernek organlarında yer alan kişinin geçici olarak görevden uzaklaştırılmasının ve derneğe kayyım atanması ile gerekli görülürse derneğin faaliyetlerinin geçici olarak durdurulmasının yolu açılmaktadır.

Soruşturma ve kovuşturmaların uzunluğu ve niteliği, basit bir gizli tanık beyanı ile bile kişi ve kurumların rahatlıkla soruşturmalara dahil edilebildikleri dikkate alındığında sivil toplumun karşı karşıya bulunduğu risk anlaşılacaktır. Sivil toplumun sesini daha da kısacak, şiddete bulaşmadığı mahkeme kararları ile sabit örgütlerin bile terör örgütü kapsamına alındığı bir vasatta, terör gibi muğlak ve kaygan bir kavram üzerinden sivil toplum faaliyetlerini ve itirazlarını kriminalize edecek, ifade özgürlüğünün ve örgütlenme hakkının özünü zedeleme riski taşıyan düzenlemeye açıkça itiraz ettiğimizi vurgularız."

'HIZLI KAPATMA' PROSEDÜRÜ YARATILIYOR

İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'nin de bulunduğu 40 Sivil Tolum Kuruluşu da ortak bir bildiri yayınlayarak teklifin Anayasa ve örgfütlenmeye aykırı olduğunu vurguladı.

Teklife karşı kampanya başlatan STK'lar kurdukları

https://siviltoplumsusturulamaz.org/ sitesinden yayınladıkları açıklamada şöyle denildi: "Teklif başta Anayasa olmak üzere bağlı olduğumuz uluslararası insan hakları sözleşmelerine ve edinilmiş müktesep haklara aykırıdır.

Teklifin amacı ve ismi ile hiç ilgisi olmadığı halde, Yardım Toplama ve Dernekler Kanunlarında yapılan değişiklikler ile mevcut dernek ve vakıfların yardım toplama faaliyetleri ve örgütlenme özgürlüğü ciddi şekilde kısıtlanmakta ve İçişleri Bakanlığının dernekler üzerindeki siyasi vesayetini sağlayacak yeni düzenlemeler içermektedir.

Teklifin aynen yasalaşması durumunda, tüm dernek ve vakıflar tek imza ile kapatılma riskiyle karşılaşacak, bu konuda açılacak idari davalar yıllarca süreceği için pratikte 'hızlı kapatma' prosedürü yaratılmış olacaktır. Tekliften dernekler, vakıflar ve yardım toplama ile ilgili maddelerin geri çekilmesini talep ediyoruz."

AİHM Demirtaş kararını açıkladı

Son dakika haberi... AİHM, Selahattin Demirtaş davasıyla ilgili nihai kararını bugün açıkladı. 20 Kasım 2018'de açıkladığı kararı sertleştiren mahkeme, Ankara'ya 'kararı yerine getirme' yükümlülüğünü hatırlattı.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Dairesi, dört yıldır Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan, eski HDP eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'la ilgili, bir önceki yaptığı duruşmayla ilgili kararını açıkladı.

AİHM Büyük Daire 2'ye karşı 15 oyla, Demirtaş'a yönelik ağır hak ihlalleri olduğuna hükmetti. Türkiye, ilk kez AİHM Büyük Daire tarafından, siyasi nedenlerle tutuklama kararı verildiği gerekçesiyle mahkum oldu. Türk yargıç Saadet Yüksel, karara muhalif kaldı.

'DERHAL TAHLİYE EDİLMELİ'

Büyük Daire, daha önce verilen AİHM kararından sonra yaşanan gelişmeleri özetleyerek, **Demirtaş'ın derhal tahliye edilmesi gerektiğini de vurguladı.**

60 BIN EURO TAZMINAT

Bunun yanı sıra Demirtaş'a üç ay içerisinde 60 bin 400 euro tazminat ödenmesine hükmedildi. AİHM, Türkiye'nin tüm itirazlarını reddederken; birçok itiraz oy birliği ile bazıları da çoğunluk kararı ile reddedildi.

Kuraklık, 2021 hububat üretimini nasıl etkileyecek?

Ali Ekber YILDIRIM 23 Aralık 2020 Çarşamba

Türkiye son 7 ayı kurak geçirdi. Bazı bölgelerde neredeyse hiç yağış olmazken bazılarında çok az yağışla geçti. Özellikle sonbahar kuraklığı çok etkili oldu. Ülkemizde kuraklık daha çok, İstanbul, Ankara ve İzmir'in "içme suyu" sorunu olarak algılandığı için tarımdaki gelişmeler çoğu zaman göz ardı ediliyor. Oysa, kuraklık aynı zamanda soframızdaki gıdayı da tehdit ediyor. Sonbaharda yağmayan yağış, etkili olan kuraklık 2021 yılı ürünlerinin ekilişini olumsuz etkiliyor. Üretimdeki düşüş sofralarımıza yüksek fiyat olarak yansıyacak. İthalata bağımlılık artacak.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), sahadaki gelişmeleri yakından izleyerek "Fenolojik Değerlendirme- Hububat ve Bakliyatta Yağış, Ekiliş ve Gelişim Analizi" adıyla her ay rapor olarak yayınlıyor. Kasım 2020 raporuna göre, sadece Kasım'da yağışlar normalin yüzde 49 altında gerçekleşti. Kasım ayında, özellikle Ege, Marmara ve İç Anadolu'nun kuzey ve batısında normale göre azalma yer yer yüzde 80'lerin üzerine çıktı. Ege ve Marmara Bölgeleri'nde son 40 yılın en düşük ikinci kasım yağışı gerçekleşti. Kasım ayında 2 mm ile Eskişehir en az yağış alan, normaline göre en fazla azalma ise yüzde 96 ile Edirne'de meydana geldi.

Bugünlerde yağışlar başlayınca, "kuraklık bitti" diye sevinmek yersiz. Yağış rejiminde büyük değişiklikler var. Çok uzun süre yağışsız geçtikten sonra, çok şiddetli ve sele neden olan, İzmir ve Antalya'da olduğu gibi büyük hasarlara yol açan yağışlar görülüyor.

Bölge bazında hububat ve bakliyatta ekiliş durumu

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin kasım ayı raporuna göre, bölgesel bazda hububatta son durum özetle şöyle:

■ İç Anadolu Bölgesi: Buğday ekiliş alanlarının yüzde 38'ini kapsıyor. Bölge genelinde yağışlar; ekim, çimlenme ve bitki çıkışı dönemlerinde çok düşük seviyede

kaldı. Konya ve Kayseri haricinde ekilişler tamamlandı. Pancar hasadı geciken lokal alanlarda buğday ekilişi devam ediyor.

Hububat ekilen kıraç arazilerin büyük çoğunluğunda bitki çıkışı ya hiç olmadı ya da çıkışlar dalgalı bir seyir izledi. Konya'da kıraç alanlarda alatav oluşumu nedeniyle yer yer tohum bozulmaları başladı.

Polatlı ve Kırıkkale çevresinde bakliyattan hububata %5-10, Sivas'ta %1-2 kayma beklenmektedir ve bu kaymanın büyük oranda arpaya olacağı, yine Kırşehir çevresinde ekilişlerin ağırlıklı olarak arpa olacağı (buğdaydan arpaya %5) beklenmektedir. Aksaray çevresinde kıraç alanlarda ekmeklik buğdaydan makarnalık buğdaya %1-2, arpaya %2-3, sulu arazilerde ise ekmeklik buğdaydan yağlık-çerezlik ayçiçeği ve dane mısıra %1-2 kayma beklenmektedir.

Kayseri'de önceki aylarda ekilen alanlarda çok düşük yağış nedeniyle çimlenme ve çıkış yaşanmaması sonucu ürünlerde verimlerin düşük olacağı algısı oluşmuş, bu da üreticilerin kışlık ekilişten vazgeçerek yazlık arpa, buğday veya hububata alternatifbakliyat vb. ürünlere kaymasına neden olacağı öngörülmektedir.

Yozgat'ta nohut maliyetinin düşük olması ve bu yıl piyasa fiyatının bir önceki yıla göre daha yüksek seyretmesinden kaynaklı buğdaydan nohuda geçiş olacağı tahmin edilmektedir.

Eskişehir'de sulama maliyetlerinin yüksek olması, münavebeli ekim, piyasa fiyatlarının yüksek seyretmesi vb. nedenlerden dolayı buğday, arpa ve yulaf ekim alanlarında bir miktar artış olacağı tahmin edilmektedir. Akşehir çevresinde şeker pancarı ve mısır hasadından boşalan sulu arazilere elektrik kullanım maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle sulamada daha az enerji harcayacak olan yeşil bitkilere geçişlerin olabileceği öngörülmektedir.

■ Güneydoğu Anadolu Bölgesi: Buğday ekilişinin yüzde 15'i, kırmızı mercimek ekilişinin yüzde 94'ü bu bölgede gerçekleştiriliyor. İkinci Ürün mısır hasadının henüz tamamlanması, yağışın beklenmesi nedeniyle hububat ekilişleri bir miktar ötelendi. Kışlık ekilişler devam etmekle (%75 tamamlanmış) birlikte, ikinci ürün mısır hasadına müteakip (Şanlıurfa ve Mardin'de) Ocak ayı ortasına kadar buğday ekilişleri devam edecek. Erken ekiliş yapılan alanlarda çıkışlar başlamış fakat yetersizdir.

Diyarbakır'da buğday ve mısır ürünlerinden pamuğa, arpa ve nohuttan kırmızı mercimek ve buğdaya, buğdayın da kendi içinde ekmeklikten makarnalığa geçişi, Şanlıurfa'da arpadan ve (Siverek, Viranşehir ve Hilvan'da taşlık arazilerin temizlenmesiyle oluşan) yeni tarım alanlarından mercimeğe %10 geçiş beklenmektedir. Piyasa koşulları sebebiyle Batman'da arpadan ekmeklik buğdaya %5, ekmeklik buğdaydan makarnalık buğdaya %2, kırmızı mercimekten buğdaya %3 geçiş olacağı tahmin edilmektedir. ■ Marmara Bölgesi: Yağış yetersizliğinden Balıkesir'de ekilişler gecikmiş, bölgenin geri kalanında tamamlanmıştır. Edirne çevresinde ekilişlerin büyük çoğunluğu taban gübresi kullanılarak yapılmıştır. Edirne'de geçen yıl anıza ekim yapılan alanlar ve kanoladan geçişlerle birlikte hububat ekilişinde %2-3 artış, Kırklareli'nde de buğday ekilişinde % 8, arpa ekilişinde % 7 artış tahmin edilmektedir.

■ Karadeniz Bölgesi: Kıyı kesimlerde ekilişler %70, iç kesimlerde ise %50 civarında tamamlanmıştır. Amasya ve Tokat'ta Aralık ayında yağış alınması durumunda bir miktar daha buğday ekilebileceği, ancak Aralık ayından sonra artık buğday ekilişi yapılamayacağı ve arpayadanohuda geçiş olacağı, arazilerin bir kısmının ise nadasa bırakılacağı öğrenilmiştir. Çorum'da son yıllarda hayvancılık için yem hammaddelerine olan yüksek talep yanında alternatifürünlerin piyasa fiyatlarının yüksekliği, üreticilerin özellikle buğday yerine arpa, ayçiçeği ve bakliyat (nohut) gibi ürünlere yönelmesine sebep olmuştur. Yine Çorum'da makarnalık buğday ekim alanlarının geçen yıla göre bir miktar artacağı, ekmeklik buğday ekim alanlarının %10 azalacağı, arpa ve tritikale ekim alanlarının ise %15 artacağı gözlenmiştir

■ Akdeniz Bölgesi: Hububat ekilişleri %90 tamamlanmıştır. Sahil ve düşük rakımlı kesimlerde çıkışlar meydana gelmiş ancak yüksek yerlerde henüz hiç çıkış görülmemiştir. Amik Ovasında pamuk ve mısır fiyatlarının yüksek seyretmesi ve pamuk desteğinin artması sebepleriyle hububat ekilişlerinde geçen yıla oranla % 3-5 azalış olacağı beklenmektedir.

■ Doğu Anadolu Bölgesi: Kışlık ekilişler tamamlanmış olup sıcaklığın eksi dereceye düşmesi ile birlikte bitki gelişimi durmuştur. Van ve Muş'ta buğdaydan arpaya, Bitlis'te fasulye ve patatese geçiş olduğu gözlemlenmiştir. Bingöl'de Süt Fabrikasının kurulması ile birlikte arpa ve buğdaydan yem bitkilerine geçiş, Malatya'da şeker pancarı ve yem bitkilerine geçiş söz konusudur.

■ Ege Bölgesi: İzmir, Aydın hattında bitki çıkışları zayıftır. Bölge genelinde sulanabilen ve erken ekilen alanlarda çimlenme ve çıkışların gerçekleştiği, Kütahya'da bitki boyunun 4-7 cm'ye ulaştığı tespit edilmiştir. Yağış eksikliğinden bazı alanlarda bitki çıkışı homojen gerçekleşmediğinden tarla yüzeyinde dalgalı bir görüntü oluşturmuştur. Afyonkarahisar'da büyük ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine olan yoğun yönelmeden dolayı yem bitkilerine ve slajlık mısıra geçiş söz konusudur. Denizli'de tarım için verilen baraj suyunun kesilmesi nedeniyle ikinci ürün mısır ekilen alanlardan buğday, arpa ve yulafa geçiş olacağı tespit edilmiştir.

Özetle, sonbahar kuraklığı her bölgede hububat üretimini farklı biçimde etkiledi. Kuraklık ve ürünlerin fiyatına göre çiftçi ekeceği ürüne karar veriyor. Bunun yansımalarını 2021 ürününde göreceğiz.

Tohum satışlarına göre ürün ekilişindeki değişim

► Akdeniz Bölgesi'nde hububattan, fiyatı yüksek olan mısıra ve destek miktarı artırılan pamuğa,

► İç Anadolu'da nohuttan, ekmeklik buğdaya, maliyeti daha düşük olması nedeniyle arpaya (gübre ve ilaç kullanımı daha az, bakımı daha kolay) ve piyasa fiyatının yüksek seyretmesi nedeniyle makarnalık buğdaya,

► Doğu Anadolu'da hububattan, şeker pancarı ve yem bitkilerine

Ege Bölgesi'nde buğdaydan az bir miktar haşhaş ve yem bitkilerine,

► Karadeniz Bölgesi'nde ekmeklik buğdaydan; makarnalık buğday, arpa ve tritikaleye,

Marmara Bölgesi'nde kanoladan buğday ve arpaya kayma,

► Güney Doğu Anadolu'da ise fiyatının yüksek seyretmesi nedeniyle kırmızı mercimek ve buğdayda artış, arpada ise azalış öngörülmektedir.

Turizmde söz sektörde...

Alaattin AKTAŞ 23 Aralık 2020 Çarşamba

COVID-19 turizm sektörünün de belini büktü. Bu konuda yeni yıl ne yazık ki yeni umutlarla gelmiyor. Sektör 2021'den de çok kaygı duyuyor ve turizmde 2019'un ancak 2022 ve sonrasında yakalanabileceğini düşünüyor.

Türkiye'nin ihracattan sonraki ikinci en büyük döviz geliri kalemi; turizm... İşler bu yıl hiç iyi gitmedi. 2019'un çok çok gerisinde kalındı. Dünya'nın başına gelebilecek en büyük sağlık felaketi söz konusuyken farklı bir gelişme de beklenemezdi.

Turizm sektörü bu yılı büyük kayıplarla kapattı. Yalnızca sektör mü?

Ülke olarak döviz gelirinden mahrum kaldık, işletmeler zora girdi, çalışanlar işsiz kaldı; klasik benzetmedir ya Antalya'da bir tesis kapanırsa Kars'taki kaşar peyniri üreticisi bile zarar görür diye, turizme mal ve hizmet servisi yapan çok sayıda işletme de zarara uğradı, belki de kapısına kilit vurmak durumunda kaldı.

Her yıl AKTOB-Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği tarafından düzenlenen Uluslararası Resort Turizm Kongresi'nin 10'uncusu pandemi yüzünden dijital olarak yapıldı. Bu kongreleri yıllarca Antalya'da yerinde izledim. Kongrelerin özeti bana göre hep geniş katılımla gerçekleştirilen elektronik anket olmuştur. Bu anket de doğal olarak bu yıl uzaktan yapıldı. Anket sonuçlarını bana değerli dostum Fehmi Köfteoğlu iletti, kendisine teşekkür ediyorum.

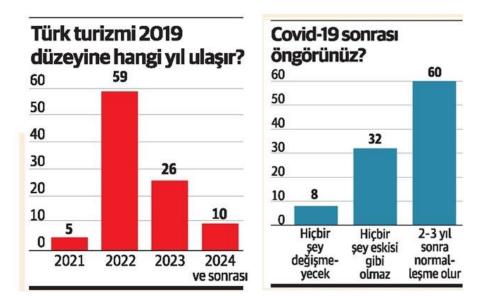
BAŞ BELASI COVID-19!

Bu yıl ankete katılanlara doğal olarak öncelikle COVID-19'un gelirleri nasıl etkilediği soruluyor. Ortaya çıkan tablo dramatik!

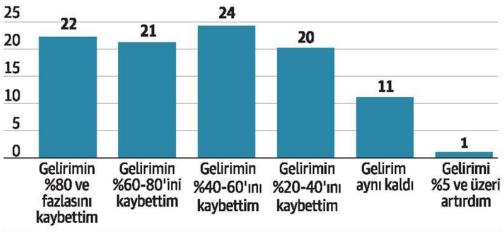
Gelirinin bir miktar arttığını ve aynı kaldığını söyleyenlerin oranı yalnızca yüzde 12. Yüzde 88'lik kesim yüzde 80'e ulaşan oranda gelir kaybına uğradığını dile getiriyor. Hani korona belası 1 Ocak 2021'e girince bitiyor olsa, neyse... Artık 2021'den de umut kesiliyor gibi. Her ne kadar siyasiler bu yıla göre yüzde 100 gibi neye dayandığı belli olmayan bir iyileşme beklediklerini dile getiriyorlarsa da sektör temsilcilerine göre normalleşme ancak iki-üç yıl sonra. 2021'de durumun normale döneceğini bekleyen neredeyse yok.

Sektör temsilcilerinin yüzde 59'u, turizmde 2019 düzeyinin ancak 2022'de yakalanabileceği görüşünde. Zaten 2021'de diyenlerin oranı yalnızca yüzde 5.

Kaldı ki bu kongre ve anket yapıldıktan sonra yaşanan gelişmeler sorunun giderek büyüdüğünü gösteriyor. İngiltere'deki mutasyon, Rusya'nın Türkiye'ye karşı takındığı tutum ve genel olarak bize turist gönderen ülkelerdeki üçüncü dalga kaygısı...

EN BÜYÜK PAZARLARDAN PEK UMUT YOK, ÖYLEYSE UMUT NEREDEN?

Anketin ortaya koyduğu tablo çok net. Ankete katılanların dörtte üçe yakını 2021'de Türk turizmi için en önemli risk olarak COVID-19'u görüyor. Diğer riskler hemen her yıl dile getirilen klasikleşmiş riskler. Temel sorun belli.

COVID-19 kaygısı turizm sektörünün benliğini öylesine sarmış ki bu kaygı 2021 için Avrupa ve BDT pazarı hakkında ne düşünüldüğü sorulduğunda kendini çok açık biçimde gösteriyor.

Bir tarafta siyasiler yüzde 100'lük büyümeden söz ededursun sektörün yüzde 60 kadarı Avrupa pazarında ancak yüzde 15 dolayında büyüme bekliyor.

BDT pazarında yüzde 15 kadar büyüme bekleyenlerin oranı ise yüzde 70 dolayında.

Kimsenin yüzde 100'lük bir büyümeden söz ettiği yok. Herhalde son gelişmelerden sonra yüzde 60 ve 70'lik oranlar da biraz daha düşmüştür. Peki siyaset cephesi neye dayanarak yüzde 100'lük bir büyümeden söz ediyor? Bilmiyoruz!

15

%10

artar

% 15 dolayında

artar

UMUT İÇ PAZARDA MI?

0 6

Aynı olur %5 VE

üzeri

düşer

%5 ve üzeri

artar

10

2021'de de yurtdışından umduğunu bulamayacağını anlayan turizm sektörü gözünü biraz da yurtiçine çevirmiş durumda.

İç pazar kontenjanını 2021 için artırdınız mı, diye sorulan sektör temsilcilerinin her ne kadar yarıya yakını aynı bıraktıkları yanıtını veriyorsa da pandemi etkisiyle yurtdışı kaynaklarının kuruması ölçüsünde iç pazara ve yerli turiste daha fazla açılmak kaçınılmaz olacak.

"EURO ORTALAMASI 10 LİRAYI RAHAT GEÇER"

Bu kongrelerde katılımcılara her yıl bir sonraki yıla ilişkin euro kuru tahminleri de sorulur.

2021 için verilen yanıtlara göre her 5 katılımcıdan 3'ü 10 liranın üstünde bir kur tahmininde bulunuyor. Ama dikkat etmek gerekir, bu tahmin 2021 sonu için değil, yıl ortalaması için yapılıyor.

Dolayısıyla yıl ortalaması örneğin 10 lira olan bir tahminde yıl sonu 11 liraya denk geliyor olabilir.

2020'DE NELER YAŞANDI?

Aslında bu yıl ekonomide sıkıntı yaşamayan sektör parmakla sayılacak kadar az. En çok sıkıntı yaşayan da hiç kuşku yok ki hizmetler sektörü.

Turizm sektörünün bu yılki en büyük sıkıntısı yarıdan fazla oranla nakit akışı sağlayamamak olmuş. Yarı zamanlı çalışan ya da işletmesini hiç açamayanlar insan kaynağını korumakta zorlanmış. Üstelik turizm sektöründe kalifiye eleman sıkıntısı hep yaşanıyor.

Sektör bu yıl kredi yönünden de büyük sorunlarla karşılaşmış. Üçte birlik kesim hiç kredi kullanmamış, üçte birden biraz fazla bir kesim de yeniden yapılandırma olanağından yararlanmış.

Her 100 tesisten 15'i bu yıl hiç açılmamış. Bu büyük bir oran; ama acaba 2021'den iyi bir oran mı!

İşletmelerin yarısı bir-altı ay arasında açık kalırken, bir yıla kadar açık kalabilenlerin oranı yüzde 13 düzeyinde oluşmuş.

Abdulkadir Selvi DGM'de sormamışlardı, HDP'liler sordu

23 Aralık 2020

Genç bir gazeteci olarak yargılandığım DGM'de dahi bu soruyla muhatap olmadım. DGM'de hâkim bana "Haberin kaynağı kim? Nereden aldın" diye sormadı. Ama Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde soruldu. Hem de HDP milletvekilleri tarafından.

DGM o zaman İstanbul'da Gülhane Parkı'nın karşısındaydı. 90'lı yıllardı. ABD Kongresi'nden Türkiye'nin satın aldığı helikopterlerle ilgili onay bir türlü çıkmıyordu. Her gün şehit cenazeleri geliyor ama müttefikimiz olan ABD bize paramızla satın aldığımız helikopterlerin onayını vermiyordu. Bugün S-400'ler için yaptırım kararı alınması gibi...

PENTAGON'DAKİ SÖZ

Genelkurmay Başkanı Org. **Necip Torumtay**'ın başkanlığındaki askeri bir heyet, 1989 yılı mart ayında ABD'yi ziyaret etmişti. Askeri heyet, görüşmeler sırasında ABD'lilere, NATO müttefiki olan Türkiye'nin terörle mücadelesinde çok gerekli olan helikopterlerin verilmemesinden duyulan rahatsızlığı iletmişti. **"Siz bize bunu yapıyorsunuz ama biz Konya'daki alçak uçuş üssünde size alçak uçuş eğitimi yapma imkânı sunuyoruz. Konya'daki alçak uçuş eğitimi sırasında hamile kadınlarımız erken doğum yapıyor, hatta inekler bile erken doğum yapıyor ama biz bunu kamuoyundan gizliyoruz**" demişlerdi.

DGM'NİN TARİHİ KARARI

"Pentagon'un bildiği Türk halkından gizleniyor" diye yazdım. Hakkımda dava açıldı. Çevrecilerin, CHP ve DSP'de önemli görevler yapan gazeteci Uluç Gürkan'ın ve rahmetli Çetin Özek'in hukuki desteğiyle DGM'de beraat ettim. Burada asıl önemli olan DGM'den çıkan karardı. DGM, "Amerikan halkının bildiğini Türk halkının bilme hakkı vardır" dedi. Sonuç ne oldu? Bir süre sonra Konya'daki üsten ABD'lilerin alçak eğitim uçuşları iptal edildi.

TUMA ÇELİK OLAYI

HDP'den istifa etmek zorunda kalan Mardin milletvekili **Tuma Çelik**'in **D.K.** isimli kadına yönelik cinsel saldırı olayını yazan gazetecilerden biriyim. Aynen **Duygu Delen**, **Ceren Damar** ve **Şule Çet** cinayetlerinde olduğu gibi. Mağdur kadınların yanında durdum. O dosyaların kapatılmaması, kadınların susturulmaması ve tecavüzcülerin cezalandırılması için çaba gösterdim. **Tuma Çelik**'in, "**Ben milletvekiliyim. Benim dokunulmazlığım var. Bana bir şey olmaz. Sen, eşin ve çocukların insan içine çıkamaz"** sözleri aslında kudret sahibi erkeklerin, cinsel saldırı mağduru kadınlara yönelik ortak bir tehdit diliydi. Kanıma dokundu. Üzerine gittim. Peki ne yapsaydım, tehditler karşısında sussa mıydım?

D.K.'NIN ONUR MÜCADELESİ

D.K. isimli kadın yiğitçe bir mücadele verdi. Mağduriyetini hem yargıda, hem Meclis'te oluşturulan Hazırlık Komisyonu'nda paylaştı. Taciz, tecavüz, cinsel saldırı, cinsel istismar kadınlara yönelik en aşağılık ve en ağır saldırılardan biridir. Bu sapık zihniyetle ancak mağdurların hak araması, kamuoyunun da desteği ile mücadele edeceğiz.

TEHDİT MESAJLARI

Bu sürede **Tuma Çelik**'in **D.K.**'ya yönelik tehdit mesajlarını deşifre ettim. Süryani Federasyonu Başkanı **Evgil Türker**'in, **D.K**'ya yönelik "**Midyat'a gelirsen, senin ayaklarına sıkacağız**" tehdidini yayınlamasa mıydım? **Tuma Çelik**'in "**Yazmadan önce sonuçlarını bir düşün, sonra yaz**" diyen mesajı ve "**Yazma yoksa rahat bırakmam**" tehdidi karşısında sussa mıydım?

Tek başına onur mücadelesi veren **D.K.** susmamış ki ben susayım.

PERVİN BULDAN VE EBRU GÜNAY'IN AÇIKLAMALARI

D.K. isimli kadının mağduriyetini yazarken diğer yandan HDP'lilerin açıklamalarını da yer verdim. HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan ile konuşup "Bu işin peşini bırakmayacağız. Burada kadının beyanı esastır" sözlerini yayınladım. Pervin Buldan için "Doğru olan tavır budur" dedim. Hâlâ da aynı kanaatteyim. D.K., Meclis Hazırlık Komisyonu'nda yardım istediği HDP milletvekilleri Ebru Günay ve Pero Dündar'ın, olayın üstünü kapatmasını istediklerini anlatmıştı. Ebru Günay aradı, "Tecavüzcüyü korumam" dedi. Onun anlattıklarını noktasına, virgülüne dokunmadan yayınladım.

SUÇ DUYURUSUNDA BULUNULMASINI İSTEDİ

Meclis'te **Tuma Çelik**'in dokunulmazlığının oybirliğiyle kaldırılması ileriye dönük umut ışığı oldu. Çünkü kadına yönelik şiddetin, tacizin, tecavüzün partisi olmaz. Hep birlikte mücadele edeceğiz. Ancak Meclis'te oluşturulan hazırlık komisyonunda yer alan HDP milletvekili **Züleyha Gülüm**, hemcinsi olan **D.K.** isimli kadını savunmak ve **Tuma Çelik**'in hak ettiği cezaya çarptırılmasını istemek yerine komisyona başvuruda bulunarak yazdıklarımdan dolayı hakkımda suç duyurusunda bulunulmasını talep etti.

YAPANA DEĞİL YAZANA HÜCUM

Yetmedi, Meclis Genel Kurulu'ndaki bütçe görüşmeleri sırasında HDP'liler eylem koydular. Cinsel saldırıyı gerçekleştirdiği iddia edilen **Tuma Çelik**'e yönelik bir eylem değil. **"Abdulkadir Selvi bunu nasıl yazmış"** eylemi. HDP Grup Başkanvekili **Meral Danış Beştaş**, **Züleyha Gülüm, Dilan Dirayet Daşdemir, Ayşe Acar Başaran** bir koro halinde **"Abdulkadir Selvi bunu nasıl yazmış, bu bilgiler nereden"** diye hesap sormaya kalkışıyorlar. Yazdıkları yanlış diyemiyorlar, **D.K.** cinsel saldırıya maruz kalmadı diyemiyorlar. Peki ne diyorlar? **Tuma Çelik**'e bu iğrençliği nasıl yaparsın diyemeyenler **Abdulkadir Selvi**'ye **"Niye bunu yazdın"** diye hesap sormaya kalkışır. Yani tacize, tecavüzcüye, kadına cinsel saldırıda bulunduğu iddiasıyla yargılanan kişiye yönelik en ufak bir eleştiri yok. Cinsel saldırıda bulunana değil, bunu yazan gazeteciye hücum.

BENİM İÇİN ŞEREFTİR

Cinsel saldırıya maruz kalmış bir kadının mücadelesine destek vermek benim için şereftir. Aynen **Duygu Delen**'in, **Şule Çet**'in, **Ceren Damar**'ın mücadelesine verdiğim destek gibi.

Tacizciyi, tecavüzcüyü değil, onu yazan gazeteciyi hedef almak ise onu yapan HDP'lilerin şeref borcu olsun. İnandığım yoldan dönmeyeceğim. Size kötü bir haberim olacak. Bundan sonra da yazmaya devam edeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL: 'HAKSIZLIĞA UĞRADIM'

CUMHURBAŞKANI Erdoğan'a yönelik, 'diktatör Franco' benzetmesiyle ilgili eleştirel yazım üzerine CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'le dün bir telefon görüşmesi yaptık. Özgür Özel, "Ben sizin köşenizde haksızlığa uğradığımı düşünüyorum" dedi. "Erdoğan'ın beşinci kol faaliyeti sözü normalse Franco özentisi demek de normal" dedi. Düşüncelerini dinledim ama kendisine katılmadığımı söyledim. Franco ve Hitler gibi benzetmelerin tehlikeli olduğunu savundum. Milletimizin darbelere rağmen demokrasiyi yaşatma mücadelesine yönelik bir haksızlık olduğu düşüncemi paylaştım.

CHP'nin **Hitler**, **Franco** ve diktatör benzetmelerinin geçmişte nelere mal olduğunu bilecek deneyime sahibim. CHP Genel Sekreteri **Kasım Gülek**, CHP teşkilatlarına gönderdiği mesajda, 14 Mayıs'tan 6 ay sonra **Menderes** için **"diktatör"** demişti. 27 Mayıs'a açılan o yoldan gidildi. **Özgür Özel**'in 15 Temmuz'da bombalanan Meclis'te demokrasiye nasıl sahip çıktığını biliyorum. Ama bu 15 Temmuz'da darbeyi püskürten **Erdoğan**'a yönelik haksız benzetmelerini eleştirmeme engel olmamalı.

"Servet vergisi" istikrarı bozar

Esfender KORKMAZ

23 Aralık 2020

Euronews'ta yer alan habere göre, **Dünya Bankası** raporunda altyapı projelerinde dünyada en fazla ihale alan 10 şirket sıralamasında 5 şirket Türkiye'dedir. Bu 10 şirket; Limak Holding, SUEZ, Cengiz Holding, Kolin Grup, Odebrecht SA, Kalyon Grup, MNG Holding, EON, AES Corporation, Construlora Quertio'dur. İlk onda yer alan beş Türk Firması Hükümete yakınlıkları ile biliniyor.

Bu beş firmanın uluslar arası ihalelerde başarılı olması bizi gururlandırırdı. Ama öğle değil, Türkiye den ihale almışlar. O zaman ihalelerde bir kartelleşme var demektir. **Bu kartelleşmeyi ihale veren devlet yaratmış oluyor.**

Küreselleşme sürecinin getirdiği en büyük sorun, cari açık veren ülkelerin yoksullaşması, fazla veren ülkelerin zenginleşmesi oldu. Finans sektörünün ekonomiye hakim olması ve spekülasyonun artması neden ile de bizim gibi yoksullaşan ülkelerde ayrıca zengin- farkı açıldı.

Bütün bunlar ve bütçe açıklarının artması, servet vergisi tartışmasını gündeme getirdi.

Ama servet vergisinin Türkiye'de acı izler bırakan bir geçmişi var. 11 Kasım 1942'de **"olağanüstü savaş koşullarının yarattığı yüksek karlılığı vergilemek"** amacıyla varlık vergisi getirildi. İl ve ilçelerde kimin ne kadar vergi ödeyeceğine karar veren komisyonlar kuruldu. Tahakkuk eden vergilerin yüzde 87'si gayrimüslümlere yüklenmişti. **Vergisini 15 günde ödemeyenler Aşkale'de yol inşaatında çalıştırılıyordu.**

Dönemdeki haksızlığı yansıtan yaşanmış bir örnek var...Listede Agop'un mesleği olarak yağcılık yazıyormuş. Bu yağ ticareti yapıyor diye komisyon 50.000 lira vergi koymuş. Gerçekte Agop'un dükkanların demir kepenklerini yağlayan bir çalışan olduğu anlaşılmış.

Dış basında ve ülkelerde bu uygulamaya tepki olunca, 17 Eylül 1943'te yeni bir yasa ile bu vergi kaldırılmış ve tahsil edilmeyen borçlar da silinmiş.

Servet vergisi yasası çıkaran ülkelerden Arjantin'de **"Büyük Servetlerin Olağanüstü Dayanışma Katkısı Kanunu"** ile serveti 2,5 milyon doları aşan kişilerin servetinden yüzde 2 ila 3,5 arasında değişen miktarda bir defaya mahsus vergi alınacak.

Türkiye de Veraset ve intikal vergisi, emlak vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, birer servet vergisidir.

Pandemi nedeniyle Yeni bir servet vergisi gelirse zararı faydasını geçer.

1. Yerli ve yabancı sermaye Mülkiyet haklarına karşı hassastır. Güven sorunu derinleşir ve yurt dışına yeni servet çıkışları olur.

2. Vergiye karşı direnç oluşur... Vergi kaçırma veya vergiden kaçınma şeklinde direnç oluşur ve bu defa gelir ve kurumlar vergi hasılatı düşer. Zaten pandemi nedeniyle zor durumda olan işletmelerin kapanması hızlanır.

3. Servet, gelirin tüketilmeyen tasarruf edilen kısmıdır. Gelir vergisi ödeyenler bu defa bir de servet vergisi ödemiş olacaklar. **Bir gelirden iki defa vergi almak demektir.** Yani çifte vergileme demektir.

4. Servet vergisinde vergi matrahını tespit etmek zordur. Yoruma bağlı haksızlıklar olur. Birçok servet unsurunun piyasa fiyatı net değildir. **Yastık altındaki servet pirim yapar. Haksız rekabet oluşur.** Eğer bankalardaki mevduat üzerinden bir vergi alınırsa, bankalara ve hükümete olan güven kaybı derinleşir. Herkesi parasını yastık altında tutar.

Servet vergisi yerine, çok zaruri olursa, bir defaya mahsus kurumlar vergisi oranını yüzde 25'e çıkarılabilir. Gelir vergisinin de son dilimi yüzde 35 yerine yüzde 40'a çıkarılabilir.

Bana göre en doğrusu, İMF'den yeni kredi almak ve yurt içi borçlanma limitini artırmaktır.

İbrahim Kahveci Asgari ücret çıkmazı

TÜRK-İŞ hesaplarına göre 2517 lira olan açlık sınırı Memur-Sen hesaplarında 2523 lira olarak görülüyor.

4 kişilik ailenin günlük harcaması 84 TL

Ailenin 3 öğün yemek yediğini düşünürsek her sofraya 28 lira düşüyor.

Kişi başına yemek ise 7 lira.

Evet, sadece 7 liraya yemek yerseniz ve hiç elektrik, su, gaz gibi fatura ödemezseniz 4 kişilik ailenizi 2520 liraya bu şekilde geçindirebilirsiniz.

***

Asgari ücreti artırmak aslında kolay. Nasılsa faturayı ödeyecek olan siyasiler değil. O nedenle herkes bol kepçeden veriyor.

Aslında kepçe bol değil ama herkes vaatte bulunuyor.

Mesele asgari ücreti artırmak değil

Mesele asgari ücreti sınırlamak

Mesela çalışanların yüzde 3-5'inden fazlası asgari ücretli olamaz demek.

Mesele ortalama ücreti asgari ücretin çok üzerine çıkartmak

Onun için asgari ücretin konuşulmaması bile gerekiyor.

***

Bizim iş dünyası da feryat ediyor. Kazanmıyoruz da kazanamıyoruz

Çünkü verimli değiller.

Ama 2019-2020 ilk 11 aylık kurumlar vergisi yüzde 33,6 artış göstermiş. Bildiğiniz gibi kurumlar vergisi kârdan ödeniyor.

Ayrıca 2018-2020 arasında tam 86 milyar dolar net dış borç ödemişler. Özel sektörün dış borcu 325 milyar dolardan 239 milyar dolara gerilemiş. Hem de yandık-bittik dedikleri bu büyük krizde bu dış borçlar ödenmiş.

O zaman feryat ettikleri kadar az kazanmıyorlar. Ya da kazandıklarını söylemiyorlar, göstermiyorlar.

***

Bu ülkede çalışan üzerinden beslenmeyen mi var.

İşvereni kendine bakar; işsizlikte nasılsa işçi bol. Ucuz işçilik üzerine sırtını yaslayıp teknolojiye, bilime ve yüksek katma değere yelken açmıyor.

Sendikası zaten işçi üzerinden lüks yaşantıda. Sendika ağalığını herkes görüyor.

Kaç yıl yazdım: Emek üzerine işçi sendikalarının doğru dürüst veri topladıklarını görmüyoruz. Nihayet DİSK bu konuda adım attı. Gerçekten kutlarım.

Birçok sendikada veri yok. Kaç işçi var; ne ücret alıyorlar; vergi yükleri nedir? Daha birçok veri arasın ki bulasın.

***

Bugün ülkemiz maalesef yoksulluk üzerinden yönetiliyor.

Nerede ise bütün ücretler siyasetin iki dudağına bakar duruma geldi.

-Asgari ücreti siyaset belirliyor

-Asgari memur maaşını siyaset belirliyor

-Asgari emekli maaşını siyaset belirliyor

Kısaca artık toplumda birey olmak çok zorlaştı. Çünkü siyaset bağlı bir ekonomik düzen var.

Aynı ekonomik düzen girişimciler için de söz konusu. Mesela kredi-finans ağları bir anda kesilebiliyor. Ya da vergi müfettişleri kapınıza Ankara'dan kalkıp gelebiliyor.

***

Bugün ülkemizde asgari ücret 2000'li yıllara göre reel olarak hala artış durumundadır. Ama toplumun yarısı asgari ücretli hale geldiği için asgari ücret temel belirleyici ücret olmuştur.

Ülkeyi asgari ücret sarmalından bir an önce kurtarmamız gerekiyor.

Verimsiz ve yozlaşan bir ülke olarak gittikçe siyaset eliyle belirlenen ücretlere mahkûm olacağız.

Okuyanı da asgari ücretli okumayanı da.

Ustası da asgari ücretli çırağı da.

Mesele bu açmaz taban birleşmesini ortadan kaldırmaktır.

İşte o nedenle asgari ücret üzerinden siyaseti bitirecek bir vaat aramak durumundayız.

Umarım bu vaade kısa sürede kavuşuruz.

23 Aralık 2020, Çarşamba BAŞYAZIMEHMET BARLAS Dünya sahnesinin en komik oyunu galiba Türk-Amerikan ittifakıdır

Sonunda savaşlar çıkıp insanlar öldürülmese, dünyanın büyük bir tiyatro sahnesine benzemesi eğlenceli de olabilir. Ama bu sahneye oyunları koyanlar, oyunların sonunu belirlemekten acizler. Bu oyunlar prodüktörlerin, insanlarının hayatlarını da karartıyor. Yakın geçmişte yaşanan dünya savaşları, vekâlet savaşları ve terör saldırıları kimseye ders olmuyor.

FETÖ uyarısı

TBMM Başkanı Şentop'un Kuzey Makedonya ziyaretinde söylediklerini gördünüz mü? Şentop <u>FETÖ</u>'ye ilişkin dikkat çeken uyarılarda bulunurken "**Bu örgütün en büyük tehdit oluşturduğu ülke, hedefindeki ülke Türkiye olmakla beraber dünyada faaliyet gösterdiği her ülkede bir güvenlik riski oluşturduğunu da biliyoruz ve bunu ifade ediyoruz**" demiş... Kuzey Makedonyalı bir gazeteci "**Bu FETÖ denilen bela sizin müttefikiniz Amerika Birleşik Devletleri'nde üslenip, beslenmiyor mu**" diye sorsa ne cevap verilirdi ona?

Komik bir ittifak

Bizlerin de yakından izlediğimiz bu oyun sahnesinin en komik piyesi, gerçekten Türk-Amerikan İttifakı değil midir? Bu ittifakın gülünçlüğü diğer müttefiklerin de katıla katıla gülmelerine neden oluyor. Baksanıza Almanya <u>Dışişleri Bakanı</u> Heiko Maas, Türkiye'ye silah ambargosu uygulanması önerisine karşı olduklarını söyleyerek, **"Türkiye'ye silah ambargosunu stratejik olarak doğru bulmuyorum. Doğru bir yol değil. Bir NATO ortağına bunu yapmak da kolay değil. NATO ortağı Türkiye'nin ABD'den füze alamadığı için kolayca Rusya'dan aldığını bir kez tecrübe ettik**" diye konuşmuş.

Yunanistan da devrede

Yunanistan, Türkiye ile <u>Doğu Akdeniz</u>'de yaşadığı sondaj krizi nedeniyle Alman hükümetine ekim ayında bir çağrı yaparak Ankara'ya silah ambargosu uygulamasını istemişti. Durdurulması istenen projeler arasında ThyssenKrupp Marine Systems'in önemli katılımıyla devam eden altı denizaltının montajı da bulunuyor.

Çavuşoğlu konuştu

Gerçi bu büyük oyun bizi güldürmüyor tersine öfkelendiriyor. Nitekim Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ABD'nin yaptırımlarına ilişkin, "ABD'nin yaptırım kararı hukuken ve politik olarak yanlış. Bu Türkiye'nin egemenlik haklarına bir saldırıdır. S-400 anlaşması ABD'nin CAATSA yasasından önce yapılmıştı, bu nedenle bu yasaya bağlı yaptırım Türkiye'ye uygulanamaz. Geri adım atmayacağız" diye konuşmuş.

Evet... Büyük oyunun sahnelendiği Türk-Amerikan İttifakı'nda dün Amerika'nın PKK/ PYD terör örgütüne verdiği destekten söz edilmemişti.